

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi luonnon monimuotoisuuden suojelun ja hoidon edistämiseen vuosina 2027-2033 myönnettävästä valtionavustuksesta

Johdanto

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoja luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi koskien luonnon monimuotoisuuden suojelun ja hoidon edistämiseen vuosina 2027-2033 myönnettävästä valtionavustuksesta.

Tausta

Vuonna 2023 voimaan tulleeseen luonnonsuojelulakiin (9/2023) lisättiin uusi rahallinen avustusmuoto luonnon monimuotoisuuden sekä luonnon- ja kulttuurimaiseman suojelun ja hoidon edistämiseksi. Koska voimassa oleva asetus mahdollistaa avustuksen myöntämisen elinympäristön kunnostushankkeisiin vain kunta- ja järjestötoimijoille, syntyi tarve laajentaa avustuksen soveltamisalaa hakijoiden osalta vastaamaan luonnonsuojelulain 20 §:n 3 momentissa säädettyä.

Tavoitteet

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi valtioneuvoston asetus luonnon monimuotoisuuden suojelun ja hoidon edistämiseen myönnettävästä valtionavustuksesta. Määräaikainen valtioneuvoston asetus annettaisiin valtionavustuslain (688/2001) 8 §:n ja luonnonsuojelulain 20 §:n 4 momentin nojalla. Asetuksella kumottaisiin valtioneuvoston asetus elinympäristöjen kunnostus-, hoito- ja ennallistamishankkeisiin vuosina 2021–2030 myönnettävästä valtionavustuksesta (880/2021).

Uudessa määräaikaisessa asetuksessa säädettäisiin avustuksen myöntämisestä luonnon monimuotoisuuden ja kulttuuriympäristön hoidon edistämiseen sekä luonnon monimuotoisuuden tutkimukseen ja kehitystyöhön. Asetuksessa säädettäisiin avustuksen myöntämisen perusteista ja yleisistä edellytyksistä. Ehdotetut avustukset olisivat harkinnanvaraisia. Valtionavustuslaki sisältää säännökset valtionavustuksen käytöstä, valvonnasta ja takaisinperinnästä, joita asetusehdotuksella tarkennettaisiin.

Ehdotuksen keskeisenä tavoitteena on mahdollistaa avustuksen myöntäminen myös taloudelliseen toimintaan, minkä johdosta asetuksessa säädettäisiin avustusjärjestelmä vastaamaan voimassa olevaa EU-valtiontukilainsäädäntöä. Asetukseen tehtäisiin myös

valtion aluehallintouudistuksesta johtuvat muutokset. Myös viittaukset uuteen luonnonsuojelulakiin päivitetäisiin.

Ehdotuksen tarkoituksena olisi laajentaa kumottavana asetuksen soveltamisalaa koskemaan myös kulttuuriympäristön hoitoa sekä tutkimus- ja kehittämishankkeisiin myönnettävää avustusta. Myös avustuksen saajien joukkoa laajennettaisiin koskemaan kunta- ja järjestötoimijoiden lisäksi myös yrityksiä ja luonnollisia henkilöitä. Lisäksi avustettavien hankkeiden rahoituspohjaa laajennettaisiin niin, että hankkeen ulkopuolinen yksityinen rahoitus voitaisiin hyväksyä osaksi omarahoitusosuutta. Tällä mahdollistettaisiin yksityisen ja julkisen sektorin kumppanuuksien ja yhteistyön rakentuminen. Ehdotetun asetuksen nojalla myönnettävät avustukset voivat edistää Helmi-luontotyyppiohjelman toteutumista ja lisätä luonnonhoitohankkeiden määrää.

Euroopan komissio julkaisi 25.2.2026 ensimmäisen ja heinäkuussa 2026 seuraavan englanninkielisen uudistetun ehdotuksen yleiseksi ryhmäpoikkeusasetukseksi. Uusi yleinen ryhmäpoikkeusasetus korvaisi nykyisin voimassa olevan komission asetuksen (EU) 651/2014. Asetus on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2027. Uusi ryhmäpoikkeusasetus korvaisi nykyisen (EU) 651/2014 asetuksen, minkä takia asetus- ja perustelumuietioehdotuksissa yleisellä ryhmäpoikkeusasetuksella viitataan ehdotukseen ryhmäpoikkeusasetuksesta sen sisältöisenä kuin se heinäkuussa 2026 julkaistussa ehdotuksessa on.

Valtiontukisäännöistä johtuen asetus olisi määräaikainen ja olisi voimassa seitsemän vuotta. Asetus olisi tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun komissio on julkaissut lopullisen yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen säädöstekstin ja mahdolliset tekniset tarkistukset asetusluonnokseen on uuden ryhmäpoikkeusasetuksen johdosta tehty. Asetus on ehdotettu olevan voimassa 31.12.2033 saakka.

Vastausohjeet vastaanottajille

Kuka tahansa voi antaa lausunnon.

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta. Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelun sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet (käyttäjätuki: lausuntopalvelu.om(at)gov.fi). Ministeriöiden tulee lisäksi tallentaa lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/3528/2026.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunto voidaan vaihtoehtoisesti toimittaa ministeriön kirjaamoon sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.ym(at)gov.fi tai postitse osoitteeseen Ympäristöministeriö, PL 35, 00023 Valtioneuvosto. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/3528/2026. Lisäksi kirjaamoon toimitettu lausunto pyydetään lähettämään esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, tunnus YM005:00/2026). Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasystistä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä.

Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 12.11.2026.

Valmistelijat

erityisasiantuntija Hanne Lohilahti
p. +358 295 250 134
etunimi.sukunimi@gov.fi

Linkit

<https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=YM005:00/2026> - Hankeikkuna

<https://valtioneuvosto.fi/sv/projektet?tunnus=YM005:00/2026> - Utlåtande.fi

Liitteet:

[LUMO_avustusasetusluonnos_lausuntokierros.docx](#) - Luonnos valtioneuvoston asetukseksi luonnon monimuotoisuuden suojelun ja hoidon edistämiseen vuosina 2027-2033 myönnettävästä valtionavustuksesta

[LUMO_avustusasetus_perustelumuistiolunnos_lausuntokierros.docx](#) - Luonnos perustelumuistioksi

[VN3528_2026_LUMO_avustusasetusluonnos_lausuntokierros_sv.docx](#) - Utkast till Statsrådets förordning om statsunderstöd som åren 2027–2033 beviljas för att främja skyddet och vården av den biologiska mångfalden

Jakelu:

Akaan kaupunki
Alajärven kaupunki
Alavieskan kunta
Alavuden kaupunki
Asikkalan kunta
Askolan kunta

Auran kunta
BirdLife Suomi ry
Enonkosken kunta
Enontekiön kunta
Espoon kaupunki - Esbo stad
Etelä-Karjalan liitto
Etelä-Pohjanmaan elinvoimakeskus
Etelä-Pohjanmaan liitto
Etelä-Savon maakuntaliitto
Eurajoen kunta
Euran kunta
Evijärven kunta
Forssan kaupunki
Haapajärven kaupunki
Haapaveden kaupunki
Hailuodon kunta
Halsuan kunta
Haminan kaupunki
Hangon kaupunki - Hangö stad
Hankasalmen kunta
Harjavallan kaupunki
Hartolan kunta
Hattulan kunta
Hausjärven kunta
Heinolan kaupunki
Heinäveden kunta
Helsingin kaupunki - Helsingfors stad
Hirvensalmen kunta
Hollolan kunta
Huittisten kaupunki
Humppilan kunta
Hyyrynsalmen kunta
Hyvinkään kaupunki
Hämeen liitto
Hämeenkyrön kunta
Hämeenlinnan kaupunki
lin kunta
Iisalmen kaupunki
Iitin kunta
Ikaalisten kaupunki
Ilmajoen kunta
Ilomantsin kunta
Imatran kaupunki
Inarin kunta
Inkoon kunta
Isojoen kunta
Isokyrön kunta
Itä-Suomen elinvoimakeskus
Janakkalan kunta
Joensuun kaupunki
Jokioisten kunta

Joroisten kunta
Joutsan kunta
Juukan kunta
Juupajoen kunta
Juvan kunta
Jyväskylän kaupunki
Jämijärven kunta
Jämsän kaupunki
Järvenpään kaupunki
Kaakkois-Suomen elinvoimakeskus
Kaarinan kaupunki
Kaavin kunta
Kainuun liitto
Kajaanin kaupunki
Kalajoen kaupunki
Kangasalan kunta
Kangasniemen kunta
Kankaanpään kaupunki
Kannonkosken kunta
Kannuksen kaupunki
Karijoen kunta
Karkkilan kaupunki
Karstulan kunta
Karvian kunta
Kaskisten kaupunki - Kaskis stad
Kauhajoen kaupunki
Kauhavan kaupunki
Kauniaisten kaupunki - Grankulla stad
Kaustisen kunta
KEHA-keskus
Keiteleen kunta
Kemijärven kaupunki
Kemin kaupunki
Keminmaan kunta
Kempeleen kunta
Keravan kaupunki
Keski-Pohjanmaan liitto
Keski-Suomen elinvoimakeskus
Keski-Suomen liitto
Keuruun kaupunki
Kihniön kunta
Kimitoö kommun - Kemiönsaaren kunta
Kinnulan kunta
Kirkkonummen kunta - Kyrkslätt kommun
Kiteen kaupunki
Kittilän kunta
Kiuruveden kaupunki
Kivijärven kunta
Kokemäen kaupunki
Kokkolan kaupunki - Karleby stad
Kolarin kunta

Konneveden kunta
Kontiolahden kunta
Korsholm kommun - Mustasaaren kunta
Korsnäs kommun
Kotkan kaupunki
Kouvolan kaupunki
Kristinestad - Kristiinankaupunki
Kronoby kommun - Kruunupyyn kunta
Kuhmoisten kunta
Kuhmon kaupunki
Kuopion kaupunki
Kuortaneen kunta
Kurikan kaupunki
Kustavin kunta
Kuusamon kaupunki
Kymenlaakson liitto
Kyyjärven kunta
Kärkölän kunta
Kärsämäen kunta
Lahden kaupunki
Laihian kunta
Laitilan kaupunki
Lapin elinvoimakeskus
Lapin liitto
Lapinjärven kunta - Lappträsk kommun
Lapinlahden kunta
Lappajärven kunta
Lappeenrannan kaupunki
Lapuan kaupunki
Larsmo kommun - Luodon kunta
Laukaan kunta
Lemin kunta
Lempäälän kunta
Leppävirran kunta
Lestijärven kunta
Liedon kunta
Lieksan kaupunki
Liikenne- ja viestintäministeriö
Limingan kunta
Liperin kunta
Lohjan kaupunki - Lojo stad
Loimaan kaupunki
Lopen kunta
Lounais-Suomen elinvoimakeskus
Loviisan kaupunki - Lovisa stad
Luhangan kunta
Lumijoen kunta
Luonnonvarakeskus
Lupa- ja valvontavirasto
Luumäen kunta
Maa- ja kotitalousnaisten Keskus ry

Maa- ja metsätalousministeriö
Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto
Malax kommun - Maalahden kunta
Marttilan kunta
Maskun kunta
Merijärven kunta
Merikarvian kunta
Metsähallitus
Metsäteollisuus ry
Miehikkälän kunta
Mikkelin kaupunki
Muhoksen kunta
Multian kunta
Muonion kunta
Muuramen kunta
Mynämäen kunta
Myrskylän kunta - Mörskom kommun
Mäntsälän kunta
Mänttä-Vilppulan kaupunki
Mäntyharjun kunta
Naantalin kaupunki
Nakkilan kunta
Natur och Miljö rf
Nivalan kaupunki
Nokian kaupunki
Nousiaisten kunta
Nurmeksen kaupunki
Nurmijärven kunta
Nykarleby stad - Uusikaarlepyyn kaupunki
Närpes stad - Närpiön kaupunki
Oikeusministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Orimattilan kaupunki
Oripään kunta
Oriveden kaupunki
Oulaisten kaupunki
Oulun kaupunki
Outokummun kaupunki
Padajoen kunta
Paimion kaupunki
Paliskuntain yhdistys
Paltamon kunta
Pargas stad - Paraisten kaupunki
Parikkalan kunta
Parkanon kaupunki
Pedersöre kommun - Pedersören kunta
Pelkosenniemen kunta
Pellon kunta
Perhon kunta
Petäjäveden kunta
Pieksämäen kaupunki

Pielaveden kunta
Pietarsaaren kaupunki
Pihtiputaan kunta
Pirkanmaan liitto
Pirkkalan kunta
Pohjanmaan elinvoimakeskus
Pohjanmaan liitto
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
Pohjois-Pohjanmaan liitto
Pohjois-Savon liitto
Pohjois-Suomen elinvoimakeskus
Polvijärven kunta
Pomarkun kunta
Porin kaupunki
Pornaisten kunta
Porvoon kaupunki - Borgå stad
Posion kunta
Pudasjärven kaupunki
Pukkilan kunta
Punkalaitumen kunta
Puolangan kunta
Puumalan kunta
Pyhtään kunta
Pyhäjoen kunta
Pyhäjärven kaupunki
Pyhännän kunta
Pyhärannan kunta
Päijät-Hämeen liitto
Pälkäneen kunta
Pöytyän kunta
Raahen kaupunki
Raision kaupunki
Rantasalmen kunta
Ranuan kunta
Raseborg stad - Raaseporin kaupunki
Rauman kaupunki
Rautalammin kunta
Rautavaaran kunta
Rautjärven kunta
Reisjärven kunta
Riihimäen kaupunki
Ristijärven kunta
Rovaniemen kaupunki
Ruokavirasto
Ruokolahden kunta
Ruoveden kunta
Ruskon kunta
Rääkkylän kunta
Saamelaiskäräjät Samediggi
Saarijärven kaupunki
Sallan kunta

Salon kaupunki
Sastamalan kaupunki
Satakuntaliitto
Sauvon kunta
Savitaipaleen kunta
Savonlinnan kaupunki
Savukosken kunta
Seinäjoen kaupunki
Sievin kunta
Siikaisten kunta
Siikajoen kunta
Siikalatvan kunta
Siilinjärven kunta
Simon kunta
Sipoon kunta - Sibbo kommun
Sisä-Suomen elinvoimakeskus
Siuntion kunta - Sjundeå kommun
Sodankylän kunta
Soinin kunta
Someron kaupunki
Sonkajärven kunta
Sotkamon kunta
Sulkavan kunta
Suomen Kuntaliitto
Suomen luonnonsuojeluliitto ry
Suomen metsäkeskus
Suomen Metsästäjäliitto
Suomen Riistakeskus
Suomen ympäristökeskus
Suomussalmen kunta
Suonenjoen kaupunki
Svenska lantbrukproducenternas Centralförbund
Sysmän kunta
Säkylän kunta
Taipalsaaren kunta
Taivalkosken kunta
Taivassalon kunta
Tammelan kunta
Tampereen kaupunki
Tervolan kunta
Tervon kunta
Teuvan kunta
Ti. Kosken kunta
Tohmajärven kunta
Toholammin kunta
Toivakan kunta
Tornion kaupunki
Turun kaupunki - Åbo stad
Tuusniemen kunta
Tuusulan kunta
Tyrnävän kunta

Työ- ja elinkeinoministeriö
Ulvilan kaupunki
Urjalan kunta
Utajärven kunta
Utsjoen kunta
Uudenmaan elinvoimakeskus
Uudenmaan liitto
Uuraisten kunta
Uusikaupunki
Vaaian kunta
Vaasan kaupunki - Vasa stad
Valkeakosken kaupunki
Valtiovarainministeriö
Vantaan kaupunki - Vanda stad
Varkauden kaupunki
Varsinais-Suomen liitto
Vehmaan kunta
Vesannon kunta
Vesilahden kunta
Vetelin kunta
Vieremän kunta
Vihdin kunta
Viitasaaren kaupunki
Vimpelin kunta
Virolahden kunta
Virtain kaupunki
WWF Suomi
Vörå kommun - Vöyrin kunta
Ylitornion kunta
Ylivieskan kaupunki
Ylöjärven kaupunki
Ypäjän kunta
Ähtärin kaupunki
Äänekosken kaupunki

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Gummerus-Rautiainen Päivi
Ympäristöministeriö

Lohilahti Hanne
Ympäristöministeriö